

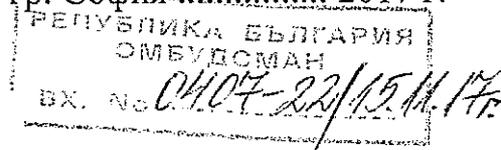
МИНИСТЕРСТВО НА ПРАВОСЪДИЕТО
ГЛАВНА ДИРЕКЦИЯ „ИЗПЪЛНЕНИЕ НА НАКАЗАНИЯТА”

1309, гр. София, бул. „Ген. Николай Г. Столетов” № 21
www.gdin.bg тел.: 02 8139247, факс: 02 9311574

Рег. № *10798*....., Екз. 1..
09 -11- 2017

По Вх. №. 13296/25.09.2017 г.
№. 13442/27.09.2017 г.

гр. София..... 2017 г.

ДО

Г-ЖА МАЯ МАНОЛОВА
ОМБУДСМАН НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

На Ваш. № 0407 - 22/19.09.2017г.

УВАЖАЕМА ГОСПОЖА МАНОЛОВА,

По повод получен Доклад от извършена проверка в местата за лишаване от свобода /МЛС/ от Националния превантивен механизъм /НПМ/ с отправените препоръки, Ви уведомявам следното:

ЗАТВОРА— ГР. БРАЦА

По отношение инструкции на външни постове – изготвени са и са утвърдени нови инструкции на постове № 7, № 8, № 9, в които подробно в т. 8 са описани действията на постовия надзирател за предотвратяване опити за бягства. Оръжие може да се използва като крайна мярка, след като всички други действия не са довели до прекратяване на незаконните действия.

По отношение охрана на лишените от свобода в болнично заведение – служителите от НОС, осъществяващи тази дейност използват помощни

средства и работят съгласно утвърдена инструкция. Служителите са запознати с установъчните данни на охраняваното от тях лице. За всеки конкретен случай в зависимост от категорията на лишените от свобода, остатък от наложено наказание, цялостно поведение, извършвани преди това нарушения, място в МБАЛ и здравословно състояние ще се преценява индивидуално помощните средства (вид, продължителност на използване и други). По отношение на цитираната т. 12, считаме същата за целесъобразна. Служителите, освен охрана на лишените от свобода при необходимост, на основание чл. 113, ал. 1, т. 2 от ЗИНЗС могат да употребят физическа сила спрямо лишения от свобода при посегателство срещу медицинско лице.

По отношение констатирана пренаселеност - действително в затвора Враца към момента на извършване на проверката имаше пренаселеност, т.е. повече лишени от свобода отколкото е капацитета на затвора при спазване на изискването за 4 кв.м. на лице. Един от факторите е, че с цел продължаване на образование имаме преведени лишени от свобода от други затвори за включване в обучение на основание чл.62, ал.1, т.1 от ЗИНЗС. Друг фактор е, че при необходимост и спазване на изискванията на чл.62 от, ал.1, т. 2, 3, 4 и т.5 от ЗИНЗС биват превеждани лишени от свобода от други затвори, за доизтърпяване на наложеното наказание, които нямат постоянен адрес в областите Враца, Видин и Монтана – общо 35 лишени от свобода. По отношение на проблемите с преселеността се предприемат адекватни действия, с дългосрочен характер и същите ще се реализират в близък период от време.

На 23.10.2017 г. в корпуса на Затвора на вечерна проверка са били 330 лишени свобода.

1. Замерено изкуствено осветление от 150 лукса отговаря на изискванията на НАРЕДБА № 49 за изкуствено осветление на сградите чл. 45, ал. 1. Средната осветеност на жилищни стаи в квартири и общежития, хотели, школи-интернати, детски домове и ясли при съвместно действие на всички осветители, монтирани в помещението, е 75 лукса, а в кухни на квартири и общежития - 100 лукса.)

2. Във връзка с направената негативна констатация за състоянието на клубовете за работа с лишените от свобода, администрацията на затвора е предприела следните дейности:

1) Ремонтирани са всички клубове по етажите - общо 8 на брой, като двата клуба на 4 - ти етаж са реновирани изцяло.

2) Във всички клубове е изградена и подновена ел. инсталацията, така че да е подходяща за ползване на готварските уреди /фурни и котлони/, които съгласно новия Списък за разрешените вещи, лишените от свобода могат да притежават и ползват.

3) Стените са освежени с латекс.

4) Монтирани са липсващи или счупени осветителни тела.

- 5) На прозорците са поставени нови стъклопакети.
  - 6) Доставени са маси с огнеупорни плотове за обособяване на битов кът.
  - 7) В останалата част от помещението има място и може да се ползва за работа с лишените от свобода, извън времето за приготвяне на храна. Налични са чинове и пейки, като част от тях ще бъдат отремонтирани.
  - 8) Изградена е ВиК инсталация. Предстои монтиране на мивки, които са поръчани и доставени.
3. Прехраната на лишените от свобода в затвора гр. Враца се осъществява по таблица № 1 на база количествени и калорийни храни, утвърдена от министър на правосъдието и съгласувана с министър на здравеопазването и министър на финансите. Приготвянето на храната за лишените от свобода се осъществява по меню, което се изготвя всяка седмица в четвъртък, утвърждава се от началника на затвора и се съгласува от началник сектор „ФЛКР”, директор медицински център, главен готвач и завеждащ домакинска служба.

АРЕСТ – ГР. ВРАЦА

В 9-то спално помещение имаше допълнително трето легло, което бе поставено временно за настаняване на задържано лице, поради запълване на всички помещения с по двама задържани. След извеждането на лицето за Арест - „М-р Векилски №2“ леглото е изнесено своевременно. Няма други случаи на поставяне на трето легло в арестните помещения. С разпореждане на началника на Затвора е извършен цялостен ремонт на всички помещения в Ареста, включително и служебните.

Замерено изкуствено осветление от 112 лукса отговаря на изискванията на НАРЕДБА № 49 за изкуствено осветление на сградите чл. 45, ал. 1. Средната осветеност на жилищни стаи в квартири и общежития, хотели, школи-интернати, детски домове и ясли при съвместно действие на всички осветители, монтирани в помещението, е 75 лукса, а в кухни на квартири и общежития - 100 лукса.)

ЗООТ „КЕРАМИЧНА ФАБРИКА“

По отношение на битовите условия в ЗООТ „Керамична фабрика“. Сградите, които се ползват за общежитие не са държавна собственост, не подлежат на реконструкция и не е целесъобразно изразходването на средства за преустройство. Извършват се само най-неотложните дейности по поддръжка на сградния фонд, с което се влагат минимум средства, които биха могли да се използват за други нужди.

С Решение №140/29.02.2008 година на Министерски съвет е предоставен на Министерство на правосъдието за нуждите на Затвора

Враца безвъзмездно за управление имот - бивш военен животновъден комплекс, но поради липса на финансиране идеята за ново затворническо общежитие не е реализирана.

С решение на Министерски съвет №523 от 12.09.17 г. ВЖК е прехвърлено на Областен управител - гр. Враца и през месец октомври 2017 г. е осъществено предаването на имота.

С договор от 02.04.2013 г. между Областен управител на област Враца и Министъра на правосъдието, безвъзмездно е предаден за управление от ГДИН и по-конкретно от териториално поделение – затвора гр. Враца недвижим имот, състоящ се от сграда на 4 етажа плюс един подземен, 5 броя помощни сгради и 10 945 кв.м. дворно място.

Имотът е с изградени комуникации и инфраструктура. Намира се в непосредствена близост на около 500 метра от корпуса на затвора Враца. Сградата е масивна и просторна, подходяща е за преустройство, с което е напълно възможно да се осигурят значително по-добри условия за битуване и третиране на лишените от свобода, съобразени с действащите изисквания.

По този начин ще се осигури първия етаж за комунално оборудване, втори етаж за учебна база и жилищна площ на останалите два етажа, които съгласно минималните стандарти по чл. 43, ал. 4 от ЗИНЗС, ще са достатъчни за настаняване на 280 л.св. От друга страна ще се създадат условия за осъществяване на учебен процес, чрез обособяване на паралелки към училището на затвора, в които ще бъдат включени лишените от свобода – ученици, придобили право за ЗООТ.

Изготвен е и инвестиционен проект: „Вътрешно преустройство на съществуващи помещения и смяна предназначението“ на обекта, по който се чака финансиране по Норвежки механизъм за периода 2017- 2021 г.

Изготвена е докладна записка за калиброване на устройствата за изпробване на лишените от свобода за употреба на алкохол и закупуване на нови крайници.

Относно констатацията за нарушение на чл. 84, ал. 2, т. 2 от ЗИНЗС – съгласно чл. 92, ал. 2 и ал. 3 от ЗИНЗС лишените от свобода могат да бъдат подлагани на обиски. При необходимост на основание чл.86, ал.2 от ППЗИНЗС се извършват допълнителни обиски и претърсвания по всяко време на денонощието. Действително има колизия между чл. 84, ал.2 т.2 и чл. 92, ал.2 и ал.3 от ЗИНЗС, но тези действия на служителите от НОС са единични случаи и то при действително възникнала необходимост.

По отношение на битовото устройване на лишените от свобода от открит тип към затвора в гр. Враца се обмислят възможностите на системата за адекватна реакция и поэтапно преместване.

ПДНМ „Бойчиновци“

Относно направените препоръки в доклада Ви уведомявам следното: Местонахождението на Поправителен дом в гр. Бойчиновци не е основната причина за слабо посещение на по-голяма част от лишените от свобода от семействата им и за поддържане на социални контакти. Липсата на заинтересованост както преди, така и след пребиваването им в Дома е причина за тези „затруднения“. Липсата на родителска грижа и контрол над поведението над децата е от ранното им детство. Именно този факт, както и negliжирането на възпитанието и образованието да предпоставка за девиантните прояви от ранна възраст.

Използват се ефективно възможностите, които закона / чл. 190, ал. 1 и ал. 3 от ЗИНЗС/ позволява за осъществяване на ресоциализационни дейности, които са предпоставка за успешна реинтеграция. Организираните за многобройни срещи с връстници, свързани с участие в спортни мероприятия, посещение на културни забележителности- музеи, паметници, религиозни забележителности и др. Посещение на библиотеки, читалища и съвместни мероприятия с връстници на лишените от свобода имат положителен ефект.

Самата институция Поправителен дом е отворена за неправителствени организации, които са ни посещавали нееднократно и са иницирали различни съвместни прояви. Ученици от училището в гр. Бойчиновци и общината, музикални и танцови формации от Обединен детски комплекс в Бойчиновци и Младежки дом в гр. Монтана са чести наши гости.

Извършен е ремонт в битовия корпус, където са настанени лишените от свобода. Условието в помещенията за спане и отдых са близки до тези в обществото. Отделно са настанени осъдени, изтърпяващи наказанието си в условията на „Закрит тип“ и „Открит тип“. Отделно са настанени обвиняеми и подсъдими.

Лишените от свобода, изтърпяващи наказанието си в условията на „Открит тип“ се придвижват свободно в охраняемата зона – училище, столова, телефон, библиотека, място за престой на открито и спорт и други.

Училището не се помещава в отделна сграда, а е преместено в същата сграда, където е битовия корпус и спалните помещения на лишените от свобода. Физическата охрана е намалена за сметка на видеонаблюдението, свалени са външните постове. Има създадена дежурна група от надзорен състав, която е в помощ на инспектор-педагозите и ИСДВР, налични са и паник-бутони. Изградена е нова вътрешна ограда, която ограничава периметъра на движение, но пък от друга страна позволява свободно придвижване на определени категории лишени от

свобода вътре в нея. Казармен ред не съществува и няма придвижване в отряди. Няма придвижване под строй.

През последните две години броя на нарушенията на дисциплината е намалял драстично. Наказанията са много малко на брой, а изолиране в наказателна килия не е използвано след 2015 година. Няма оплаквания и жалби от л.св., свързани с употреба на физическа сила от надзирателите спрямо тях.

Налице е устойчива тенденция за понижаване на броя на осъдените непълнолетни, което благоприятства преминаването от групова към индивидуална работа. В зависимост от личностните качества и психологически характеристики, ресурсите и дефицитите на лицето се изготвя план за работа с лицето, който да е релевантен с неговите потребности и да доведе след определен период до позитивна промяна.

Следи се за изпълнението на поставените задачи и спазване на поетите ангажименти от лишените от свобода и се отчита постигнатия напредък. Повишаване на личностната зрялост и социална компетентност като резултат от индивидуалната работа с лишените от свобода са предпоставка и за успешна реинтеграция и реализация в обществото.

За реализирането на идеята за преместване на непълнолетните лишени от свобода в гр. Враца се работи и към настоящия момент, като се надяваме в началото на 2018 г. ремонтните дейности да приключат.

Арест в гр. Монтана.

По отношение на препоръката за предприемане на необходимите действия за ремонт в ареста или преместването му главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ е на мнение, че е удачно преместването на ареста в гр. Бойчиновци. На втори етап е предвиден ремонт по обособяване на затворническо общежитие от закрит тип към затвора в гр. Враца и арест за област Монтана.

За служителите от надзорно-охранителния състав на арест в гр. Монтана работното време е организирано на 8, 12 или 24 часови наряди по утвърден график. Месечния график се утвърждава от съответният ръководител, като назначаването на служителите е съобразено с конкретната оперативна обстановка и списък на постове за ареста. Броя на работещите ежедневно служители в наряд е достатъчен за изпълнение на ежедневните задължения.

Редът за разпределяне на работното време в Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ и териториалните ѝ служби, отчитането му и компенсиране на работата на държавните служители извън редовното работно време се определя със заповед № ЧР-05-11/30.01.2015 г. /изменена със заповеди № ЧР-05-78/09.04.2015 г. и № ЧР-05-120/21.04.2017 г./ на Министъра на правосъдието, отдадена на основание чл. 10, ал. 1 и чл. 19,

ал. 2 и ал. 3 от Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража, във връзка с чл.187 и чл.188 от Закона за МВР и чл. 16а - 16ж от Правилника за прилагане на Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража. В изпълнение на разпоредбите на горе цитираните заповеди за първото и второто тримесечие на 2017г. на служителите от арест в гр.Монтана е начислен и изплатен труд над нормативно установеното работно време. Съгласно протокол №548/11.04.2017г. положеният извънреден труд на служителите, работещи в наряд в арест Монтана за периода 01.01.2017г.-31.03.2017г. е общо 635 часа. От ведомост за заплати за м.април 2017г. е видно, че изплатения извънреден труд на служителите, работещи в наряд в арест Монтана за периода 01.01.2017г.-31.03.2017г. е общо 635 часа в размер на 3936,78лв. Съгласно протокол №1633/19.07.2017г. положеният извънреден труд на служителите, работещи в наряд в арест Монтана за периода 01.04.2017г.-30.06.2017г. е общо 488 часа. Видно от ведомост за заплати за м.юли 2017г. изплатения извънреден труд на служителите, работещи в наряд в арест Монтана за периода 01.04.2017г.-30.06.2017г. е общо 488 часа в размер на 3028,60лв.

При извършената проверка и към настоящия момент не са установени нарушения по начисляване и изплащане на положения от служителите труд.

ВПД ГЛАВЕН ДИРЕКТОР:
СТАРШИ КОМИСАР СВИЛЕН ЦВЕТАНОВ
Съгласно Заповед № ЧР-05-67/14.03.2017 г.

нн/ий

